

ESPORTS | pàg. 24

Bàsquet. El Força Lleida cau davant del Castelló a la Lliga (87-79) i el Cadí contra el Saragossa a la EuroCup (58-71)

| pàg. 30

Hoquei. El Finques Prats Lleida Llista suma el tercer triomf seguit (6-1), s'allunya de la cua i aspira a la Copa

DIJOUS 8
DE DESEMBRE DEL 2022
Número 14.696 · Any XLI
1,70 €

www.segre.com

Els Mossos diuen que una conductora que va causar 3 morts prenia cafè al volant

Informe || Constatada que la dona portava un vas a la mà mentre conduïa i li imputen tres homicidis imprudents en el sinistre del setembre a Alfés

Una distracció al volant va causar, segons els Mossos d'Esquadra, l'accident mortal del 22 de setembre passat a la C-12

a Alfés, en el qual van morir tres motoristes, dos naturals de Lleida, que viatjaven en dos vehicles i que van ser envestits

per un turisme després d'enlairar aquest el sentit contrari de la carretera. Els Mossos han determinat que la dona portava

un vas de cafè a la mà mentre conduïa i va perdre el control del cotxe. Li imputen tres homicidis imprudents.

ÉS NOTÍCIA | 3

Espera de fins a trenta dies per a visites al metge de capçalera als CAP de la capital

Pla de la conselleria per posar fi a les demores

El conseller de Salut, Manel Balcells, va assegurar ahir que "en les properes setmanes" el departament presentarà un pla d'accessibilitat urgent per abordar els períodes d'espera als CAP, que ara, a Lleida ciutat, de mitjana és de setmanes per a visites al metge de capçalera o al pediatre i en alguns casos pot ser d'un mes.

LLEIDA | 7

Els assistents ahir a la recepció institucional.

GENERALITAT

AMADO FORROLLA

Les obres 'prenen' la rambla d'Aragó i aviat s'hi sumarà Prat de la Riba

LLEIDA | 6

La Generalitat ret homenatge als raiers i als campaners

COMARQUES | 13

Ponent ha vist tancar en només catorze anys 140 granges de conills

Un sector en crisi amb preus sota costos

ECONOMIA | 22

Renfe no cobra viatges a les targetes de l'ATM al no tenir màquines per fer-ho

COMARQUES | 10

Vuit funcionaris ferits per presos perillosos en una setmana a Lleida

LLEIDA | 9

AQUESTES FESTES,
REGALA KYLATT
OLI D'OLIVA VERGE EXTRA SELECCIÓ ESPECIAL
WWW.KYLATT.CAT

FRUITS-PONENT
L'OR DE PONENT

COMUNICACIONS TREN

Renfe no cobra viatges en tren amb les targetes de l'ATM al no tenir màquines per fer-ho

Va canviar fa un mes els aparells que utilitzen els interventors i els nous no ho permeten || L'operadora assegura que està fent els últims ajustaments al sistema per poder validar de nou aquests bitllets

X. RODRÍGUEZ

LLEIDA | Renfe no cobra des de fa més d'un mes els viatges amb tren amb targetes de l'ATM de Lleida al no tenir màquines per fer-ho. L'operadora va canviar al novembre els dispositius que utilitzen els interventors per validar bitllets i els nous no permeten restar els viatges d'aquestes targetes. Això s'ha traduït en desplaçaments gratis a les línies de la costa (R-13 i R-14) fins a Vinaixa i la de Manresa (R-12) fins a Sant Guim, trajectes integrats a l'ATM.

Fonts sindicals van explicar que "els viatgers no poden validar les targetes ATM ni a l'esta-

VALIDAR EL BITLLET

Els viatgers no poden validar aquests bitllets a les estacions i ara tampoc a bord dels trens

Imatge d'arxiu de l'estació de trens de Lleida ciutat.

ció, per manca de màquines, ni tampoc a bord dels trens, ja que no ho permet el nou sistema".

Van destacar que el comitè d'empresa ha traslladat des del setembre de l'any passat la necessitat d'instal·lar màquines validadores a totes les estacions de Lleida. A més, van assenyalar que des del mes de març adverteixen que el nou dispositiu dels interventors no pot restar viatges de les targetes de l'ATM.

Per la seua part, des de Renfe van assegurar que "s'estan realitzant els últims ajustaments

tècnics perquè es pugui validar tal com es feia abans" del canvi dels equips dels interventors i van afirmar que aquest problema se solucionarà molt aviat. Van assegurar que els nous dispositius són "més moderns i digitals".

Aquest problema s'ha vist dissimulat per la posada en marxa al setembre dels abonaments gratuits de Renfe, limitats només a trajectes entre dos estacions prèviament triades per cada usuari. A Lleida se n'han expedit 5.800.

Transbords en bus a les línies de Manresa i la costa

■ Les línies ferroviàries catalanes van registrar ahir un accident ferroviari a Montcada i un xoc entre un tren i un cotxe buit entre Reus i el Morell (vegeu més informació a la pàgina 17). Aquests successos van provocar transbords amb autocar a les línies que uneixen Lleida i Barcelona per Manresa (R-12) i per la capital del Baix Camp (R-14). En el cas de l'R-12, els viatgers del

tren que va sortir de l'estació de Lleida a les 08.43 hores van haver de fer amb autocar el trajecte entre Calaf i Manresa. A l'R-14 es va cobrir per carretera el recorregut entre Reus i Tarragona i entre Tarragona i la Plana Picamoixons. Això va ser a causa que la circulació va estar tancada entre les 13.15 hores i les 17.45 hores, segons van explicar fonts de Renfe.

Des de començament d'any, les línies de Manresa i de la costa, que inclou també l'R-13, han registrat més de setanta avaries als trens o a les instal·lacions ferroviàries que han provocat que els usuaris haguessin de canviar de comboi o bé fer tot o una part del trajecte amb autocar. A aquestes incidències cal afegir desenes de retards en les tres línies.

LES CLAUS**Ni a l'estació ni a bord**

■ Els viatgers no poden validar les targetes de l'ATM de Lleida a l'estació, al no haver-hi màquines, ni a bord dels trens, perquè el nou sistema que utilitzen els interventors no ho permet. Aquests nous dispositius es van implantar definitivament l'1 de novembre.

Línies afectades

■ Això s'ha traduït des de fa més d'un mes en viatges gratis a la línia de la costa (R-13 i R-14) fins a Vinaixa i a la de Manresa (R-12) fins a Sant Guim de Freixenet.

Adaptant el sistema

■ Renfe assegura que està acabant d'adaptar el sistema i apunta que aquest problema es resoldrà molt aviat.

MUNICIPIS FINANÇAMENT

Quatre projectes més reben ajuts de la UE per a estalvi energètic

Dels ajuntaments de Vielha i Torrefarrera i el consell de l'Urgell

X. RODRÍGUEZ

LLEIDA | Quatre projectes més de Lleida han rebut ajuts dels fons Next Generation de la Unió Europea (UE) per impulsar l'estalvi energètic i implantar energies netes en municipis petits. Es tracta de la línia de subvencions anomenada DUS 5000. Aquests quatre nous projectes beneficiaran els ajuntaments de

Torrefarrera i Vielha i també el consell de l'Urgell.

Al municipi del Segrià preveuen millorar l'eficiència energètica de l'enllumenat i compten per a això amb una ajuda de gairebé 504.000 euros.

Per la seua part, la capital aranesa reformarà també l'enllumenat per desplegar tecnologia led i un sistema de tele-

gestió. En el seu cas, la subvenció ascendeix a més d'un milió d'euros.

Així mateix, el consell de l'Urgell ha rebut ajuts per a dos projectes. El primer consisteix en una instal·lació fotovoltaica a l'estació de bombatge de Maldà (93.500 euros) i el segon contempla instal·lar plaques solars a Nalec (37.400 euros).

Segons la informació facilitada per l'Institut per a la Diversificació i Estalvi de l'Energia, un total de 13 ajuntaments i consells de Lleida compten ara per ara amb una resolució favorable d'aquests ajuts. En concret, aquests projectes es desenvoluparan a Vilamòs, Tornabous, Sudanell, Aitona, Torrefarrera, Soses, Castell de Mur, Canejan, Juncosa i Gavet de la Conca, com ja va avançar SEGRE. A aquests cal sumar les que rebran l'Urgell, Torrefarrera i Vielha.

En total, les subvencions del programa DUS 5000 que ja s'han concedit a les comarques de Lleida ascendeixen a més de 3,3 milions d'euros.

LES CLAUS**Programa DUS 5000**

■ Els ajuts del programa DUS 5000 es dirigeixen als municipis de menys de 5.000 habitants, que a Lleida són 215 dels 231 de la província. També estan destinats a les localitats de fins a 20.000 veïns en les quals cap dels seus nuclis no supera els 5.000, la qual cosa inclou Vielha i Bellpuig.

Projectes a Lleida

■ Un centenar d'ajuntaments i consells de Lleida han presentat projectes per optar a aquests fons. A la demarcació s'han concedit 3,3 milions a un total de 13 corporacions locals.

AJUTS

Gairebé 3 milions per a mobilitat al Pirineu

LLEIDA | La conselleria de Territori ha atorgat fins a 2,78 milions d'euros en ajuts per millorar la mobilitat a les comarques de muntanya. Aquestes ajudes subvencionen actuacions de neteja de vies de comunicació afectades per les nevades, l'adquisició d'equipament per al manteniment de camins i la conservació d'altres vies. Aquest any Territori haurà dedicat prop de 9 milions a les polítiques de muntanya, la qual cosa suposa triplicar el pressupost que s'hi destinava fins ara.

TECNOLOGIA

La UdL, en un projecte de biocombustibles

LLEIDA | La Universitat de Lleida (UdL) i el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC) participen en una investigació que està liderada per la Universitat Rovira i Virgili (URV) per produir biocombustibles, fertilitzants i altres productes a partir de biomassa. La finalitat de l'esmentat projecte és aconseguir una àmplia cartera de productes d'alt valor afegit, obtinguts a partir de residus forestals com, per exemple, serradures del pollancre.

PATRIMONI MUNDIAL

"No deixeu que s'oblidin els raiers ni que les campanes emmudeixin"

La Generalitat ret homenatge a les dos tradicions, que ja són Patrimoni Immaterial || En un acte en el qual van reconèixer la importància de mantenir aquestes festes

Raiers i campaners, amb Aragonès i Garriga i representants locals en l'acte d'ahir.

X. RODRÍGUEZ

BARCELONA | "No deixeu mai de recordar com els nostres avantpassats utilitzaven els rius per fer arribar la fusta a tot arreu i no deixeu que els campaners quedin muts." El president de la Generalitat, Pere Aragonès, es va expressar així ahir en l'acte de reconeixement als raiers i els campaners després que ambdós tradicions obtinguessin, la setmana passada, el segell de Patrimoni Immaterial de la

Unesco. Aragonès va assegurar que aquest distintiu "reconeix el compromís i la perseverança per mantenir vius aquestes formes de vida i el que representen". Per la seua part, la consellera de Cultura, Natàlia Garriga, va assenyalar que el segell de la Unesco "obre moltes portes al món, però també obre una gran responsabilitat" per mantenir aquestes festes.

Així mateix, el president dels raiers de Coll de Nargó, Àlex

Ferrer, va assenyalar que el distintiu dona un "impuls per continuar recordant els nostres avis i les nostres àvies" i el president dels raiers de la Pobla, Miquel Gordó, va afirmar que el reconeixement suposa un "repte i una responsabilitat". Ignasi Cortés, president d'honor de la Confraria de Campaners, va dir que "tant de bo les campanes sonin cada dia, que les toquin els campaners i que això no es perdi".

LES FRASES

«Cada any no només recordem els raiers, sinó també les dones que es quedaven a tenir cura de la família, els camps i els animals»

ÀLEX FERRER

PRESIDENT RAIERS COLL DE NARGÓ

«Amb l'arribada de les hidroelèctriques, les carreteres i els camions, els nostres mariners d'aigua dolça es van extingir»

MIQUEL GORDÓ

PRESIDENT RAIERS LA POBLA

«Cada vegada els campaners s'automatitzen més i voldríem que les campanes es toquessin a mà»

IGNASI CORTÉS

CONFRARIA DE CAMPANERS

MUNICIPIS RESIDUS

Els contenidors envoltats per una tanca al Palau d'Anglesola.

Lector de targetes en un contenidor de Penelles.

El Palau 'engabia' contenidors per poder vigilar-los amb càmeres

J.G.M. / REDACCIÓ

EL PALAU / PENELLES | El Palau d'Anglesola ha envoltat amb tanques quatre illes de contenidors del municipi per poder vigilar-los amb càmeres. L'ajuntament ho ha fet per sortejar problemes

que ha tingut fins ara obtenir permisos per instal·lar video-vigilància. S'acull així a la normativa que ho permet en espais delimitats, en aquest cas per tanques. Les han col·locat en punts cèntrics com l'avinguda

Generalitat i zones com el carrer la Fassina. Segons l'alcalde, Francesc Balcells, han estat un èxit, ja que no hi ha bosses d'escombraries fora dels contenidors tancats i tampoc mobles ni altres residus de gran mida.

D'altra banda, el consell comarcal de la Noguera ha implantat a Penelles un sistema que només permet obrir els contenidors amb una targeta identificativa i amb l'aplicació per a mòbils SIGMA La Noguera

Cuidem-la. Les targetes per als contenidors es van implantar el març del 2021 a les Avellanes i Santa Linya. Des d'aleshores el reciclatge s'ha disparat en aquesta localitat i ha passat del 47% al 81%.

TRIBUNALS BALANÇ

Els jutjats tenen més de 28.000 assumptes pendents a Lleida

Són un 14 per cent més respecte al mateix període de l'any passat || Les que més han augmentat són les causes penals per violència contra les dones

REDACCIÓ

LLEIDA | Els jutjats lleidatans van tancar el tercer trimestre d'aquest any amb més de 28.000 causes pendents, la qual cosa representa un 14% més que les registrades en el mateix període de l'any passat. Segons l'informe estadístic sobre la situació dels òrgans judicials difós ahir pel Consell General del Poder Judicial (CGPJ), prop de la meitat de les causes pendents corresponien a la jurisdicció civil, encara que si es compara amb l'any passat havien augmentat més les causes en tràmit de l'àmbit penal, amb un 16,7% més, destacant els dels jutjats de violència contra la dona, amb un 54,8% més d'assumptes pendents, i de primera instància i instrucció, amb un 37,2%.

Així mateix, les dades del Poder Judicial indiquen que en el tercer trimestre d'aquest any els tribunals lleidatans van ingressar un total de 14.064 assumptes nous, un 21,3% més respecte al 2021. Val a destacar que, en el conjunt de l'Estat, la litigiositat ha augmentat un 7,5% en el tercer trimestre, al registrar els òrgans judicials més d'un milió i mig d'assumptes, i a Catalunya, un 13%.

L'octubre passat, el president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Jesús María Barrientos, va alertar, en una visita a Lleida, que l'augment de la càrrega de treball als jutjats de Ponent està portant a assenyalar vistes per al 2024, en el cas del jutjat Contencios Administratiu, i en els del Penal, entre a vuit i deu mesos vista. "És la conseqüència de la situació crítica que viu la societat a causa de la pandèmia", va destacar en aquest sentit.

Segons l'estadística publicada

Vista general de la seu dels jutjats de Lleida al Canyeret.

LES CLAUS

Augment de l'activitat. Després de la pandèmia, els tribunals han recuperat l'activitat amb un augment de les causes. El TSJC va alertar que aquest augment de la litigiositat porta a programar vistes per al 2024 en l'àmbit contencios de Lleida, i en el penal, a entre vuit i deu mesos vista.

Falta de jutges i lletrats. El president del TSJC va assenyalar que preocupa la situació dels jutjats del territori lleidatà com Solsona, Tremp i Vielha, i el de la Seu (on n'hi ha dos) perquè no compten amb un jutge i lletrat de l'Administració de Justícia titulars i la majoria de funcionaris són interins.

ahir, al jutjat Mercantil s'han ingressat un 95% més d'assumptes i, en l'àmbit penal, destaca l'increment del 42% en les causes als jutjats de menors. Així mateix, en el tercer trimestre

els jutjats lleidatans van resoldre un total d'11.923 causes, un 4,3% més que en el mateix període de l'any passat, i es van dictar 2.498 sentències, un 3,8% menys.

Segons les dades del Poder Judicial, en el partit judicial on més van augmentar els assumptes pendents al final del tercer trimestre va ser el de Balaguer, amb un 35,5% més, seguit de Cervera, el 28,1%; Solsona, del 26,5%; la Seu d'Urgell, del 26%; Vielha, del 23,3%; Tremp, del 18,2%, i Lleida, amb un 9,4% més d'assumptes en tràmit.

Quant als casos ingressats, destaca l'increment del 50% a Vielha i del 35,7% a Solsona. Finalment, el de Balaguer va ser el que va tenir un augment d'assumptes resolts més important, un 21,5% més respecte al tercer trimestre de l'any passat, mentre que Cervera i la Seu van registrar una caiguda en les causes resoltes.

TRÀNSIT

Ferit un conductor al bolcar amb el camió a Ribera d'Urgellet

RIBERA D'URGELLET | Un home de 65 anys va resultar ahir ferit al bolcar el camió que conduïa a Ribera d'Urgellet. Segons els Bombers, l'accident es va produir a les 10.00 hores en una pedrera a l'altura del quilòmetre 170 de la carretera C-14. Així mateix, una altra persona va resultar ferida lleu ahir a la tarda en una col·lisió entre dos vehicles a la C-26 a Cubells.

ACTUACIONS

Rescat d'un excursionista a Alt Àneu

ALT ÀNEU | L'helicòpter del Grup d'Actuacions Especials (GRAE) dels Bombers es va activar ahir al matí per rescatar un excursionista ferit al Refugi d'Airoto, a Alt Àneu. L'excursionista, que el dia anterior ja havia patit una lesió en un genoll i que no podia seguir la ruta, va haver de ser evacuat fins a Tírvia, on va poder ser atès per part del SEM.

FOCS

Un incendi calcina un vehicle a Almacelles

ALMACELLES | Els Bombers de la Generalitat van sufocar ahir un incendi que va calcinar completament un vehicle al carrer Melcior de Guàrdia de Almacelles. L'avís es va rebre a les 10.30 hores i fins al lloc es va traslladar una dotació, que va donar el foc per extingit al cap de pocs minuts. L'incendi es va saldar sense ferits.

PARTICIPA I GUANYA

Decoració de Nadal

Envia'ns fotos de la decoració nadalenca de casa teva a cercle@segre.com o puja-les a la web fins al 30 de desembre.

Hi haurà tres guanyadors que s'enduran un lot de productes de proximitat cadascun.

Bases i imatges a Segre.com/cercle

42 Música. Artur Blasco repassa en un llibre cinquanta anys d'amor a l'acordió.

43 Política cultural. La Generalitat proposa cent milions d'euros més per a Cultura.

SALUT DRETS

Menys avortaments voluntaris a Lleida

Un total de 845 lleidatanes van decidir interrompre de forma voluntària el seu embaràs l'any passat, un 1% menys que el 2020 || Un centenar eren menors i joves de fins a 19 anys, un 26% més

L. GARCÍA

LLEIDA | Un total de 845 dones residents a les comarques lleidatanes van decidir interrompre de forma voluntària el seu embaràs l'any passat, la qual cosa representa una xifra un 1% inferior a la registrada el 2020. Són dades de l'informe sobre interrupcions voluntàries de l'embaràs (IVE) publicat per la conselleria de Salut, en el qual es constata que en el conjunt de Catalunya també van descendir el 2021 un 1,2% el nombre d'avortaments voluntaris, fins a un total de 19.559. Segons aquestes xifres, de les dones que van decidir avortar a la província de Lleida, un centenar eren menors i joves de fins a 19 anys, la qual cosa implica un 26% més que el 2020.

Una altra franja d'edat en la

MÉS CENTRES A LLEIDA

Els del Pirineu compten des de l'any passat amb el mètode farmacològic i Lleida ciutat, quirúrgic

qual van augmentar les interrupcions voluntàries de l'embaràs van ser entre les dones de 30 a 34 anys, amb un total de 184, un 11,5% més que el 2020.

Val a recordar que el 2021 va ser el primer any en què les comarques lleidatanes disposaven de centres en els quals es practiquen avortaments amb el mètode farmacològic al Pirineu i quirúrgic al pla. Aquest últim només és a Lleida capital, a la

Imatge d'arxiu d'una concentració d'entitats per exigir el ple accés a tota la província.

clínica Mi Nova Aliança arran d'un conveni amb Salut. Al Pirineu, els hospitals de Vielha, la Seu d'Urgell, **Tremp** i la Cerdanya duen a terme des de l'any passat interrupcions farmacològiques, que fins ara eren fins a la setmana 9 d'embaràs i el mes de setembre passat es va ampliar fins a la 14. A banda dels hospitals, també es van notificar avortaments als CAP de Balaguer, Mollerussa i Tàrr

rega. Segons Salut, en el conjunt de Catalunya, el nombre d'interrupcions voluntàries de l'embaràs finançades públicament ha passat de ser el 75,4% el 2020 al 79,9% el 2021. Mentrestant, els que no van comptar amb finançament públic van ser un 20,1% del total, davant dels 24,6% de 2020. Així mateix, continua creixent el nombre d'IVE a través del mètode farmacològic, amb el 51,9% del

total, davant del 48,1% d'avortaments quirúrgics.

La meitat de les dones que opten per avortar no tenen cap fill i el motiu de la intervenció a petició de la dona continua sent el més freqüent (91,3%), seguit de risc greu per a la vida o la salut de la dona (5,5%), risc d'anomalies greus al fetus (2,8%), malaltia molt greu i incurable del fetus (0,2%), i combinació de motius (0,1%).

LES DADES

845

AVORTAMENTS VOLUNTARIS

Dones residents a les comarques lleidatanes que es van sotmetre el 2021 a una interrupció voluntària del seu embaràs, un 1% menys que el 2020.

100

JOVES FINS A 19 ANYS

Entre les lleidatanes que van decidir avortar el 2021, cinc eren menors de 15 anys i 95 tenien entre 15 i 19 anys. En total, augmenten un 26%.

79,9%

FINANÇAMENT PÚBLIC

Percentatge d'interrupcions voluntàries de l'embaràs que es van fer amb finançament del sistema de salut públic. El 2020, eren el 75,4% del total.

51,9%

FARMACOLÒGICS

Augmenten els avortaments a través de fàrmacs, que al setembre es va ampliar de les 9 a les 14 setmanes d'embaràs.

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

L'escola Albert Vives va rebre els personatges mitològics.

NADAL ACTIVITATS

Els minairons visiten les llars d'infants i escoles de la Seu d'Urgell i Castellciutat

REDACCIÓ

LA SEU D'URGELL | Quatre minairons acompanyats per dos escrofuls (soldats de l'exèrcit del malvat Peirot) van visitar ahir les escoles i guarderies de la Seu d'Urgell i Castellciutat amb l'objectiu de recollir els desitjos dels alumnes d'educació Infantil, de primer i segon curs d'educació Primària i dels nens de 0 a 3 anys. Així els personatges mitològics van recórrer les escoles Albert Vives, Castell-Ciutat,

Pau Claris i La Salle, així com les guarderies Els Minairons, Xics La Salle i Francesc Xavier en una activitat en la qual van regalar un llapis a cada alumne i van cantar la cançó *Els Minairons*, entre d'altres.

Aquesta proposta s'emmarca en la programació nadalenca *Mon Màgic de les Muntanyes*, que oferirà diferents activitats durant tot el mes de desembre. Així mateix, la Seu d'Urgell començarà el dia 14 una vintena

d'actes per recaptar fons de cara a La Marató de TV3 amb una marxa nòrdica que s'iniciarà a l'estació d'autobusos a les 19.15 hores.

D'altra banda, Fraga va presentar ahir la seua programació de Nadal, que aquest any inclou més de trenta actes durant aquest mes de desembre i principis de gener. Entre aquests, el mercadillo de Nadal de Mans Unides i Comerç Just, que ja es pot visitar a la plaça Joan XXIII.